

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 348

van **KATHLEEN KREKELS**

datum: 6 februari 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Capaciteitsmonitor secundair onderwijs - Antwerpen

In de capaciteitsmonitor van 2018 zien we op het kaartje op pagina 36 en 37 duidelijk de evolutie van de vraag naar extra capaciteit in het voltijds secundair onderwijs. Voor de provincie Antwerpen zien we tekorten opduiken in de toekomst.

1. Kan de minister een overzicht geven van de toegekende infrastructuurmiddelen voor het secundair onderwijs voor de scholen in de provincie Antwerpen, van de afgelopen 5 jaar, per school en telkens met vermelding of en hoeveel extra plaatsen er werden gecreëerd?
2. Kan de minister een overzicht geven van de scholen en projecten van secundaire scholen in Antwerpen die op de wachtlijst van AGION (Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs) staan?
3. Wat is het plan van aanpak voor de capaciteitsproblematiek voor de provincie Antwerpen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 348 van 6 februari 2020

van **KATHLEEN KREKELS**

1. De afgelopen 5 jaar zijn zowel reguliere scholenbouwmiddelen als capaciteitsmiddelen toegekend aan scholenbouwprojecten voor het gewoon secundair onderwijs in de provincies West-Vlaanderen, Vlaams-Brabant, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Bijlage 1 biedt een overzicht van de toegekende reguliere scholenbouwmiddelen via AGION aan projecten voor het gewoon secundair onderwijs in de provincie Antwerpen. Reguliere scholenbouwmiddelen worden doorgaans grotendeels aangewend met het oog op de vervanging of instandhouding van bestaande capaciteit in scholen. Het aantal extra plaatsen dat wordt gegenereerd via reguliere scholenbouwmiddelen is niet centraal beschikbaar.

Bijlage 2 bevat aanvullend een overzicht van de vastleggingen bij het GO! van 2015 tem 2019 voor projecten voor het gewoon secundair onderwijs in de provincie Antwerpen. Naast scholenbouwmiddelen voor het gesubsidieerd onderwijs (AGION) worden er immers ook scholenbouwmiddelen voor het gemeenschapsonderwijs (GO!) vastgelegd.

Krachtens het bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs is de Raad van het GO! bevoegd voor het bepalen en goedkeuren van de algemene bouwplanning. De toekenning van investeringsmiddelen wordt samengevat in een overzicht van de vastleggingen per jaar en per gemeente.

Bijlage 3 tenslotte bevat een overzicht van het aantal projecten in de provincie Antwerpen waaraan sinds 2016 capaciteitsmiddelen zijn toegekend voor de realisatie van extra plaatsen in het secundair onderwijs. Voor een aantal projecten zijn mogelijk geen plaatsen ingevuld omdat de betreffende plaatsen aan een ander capaciteitsproject zijn gekoppeld.

Voorafgaand aan 2018 lag de focus van de aanpak van de capaciteitsproblematiek op het basisonderwijs. De meeste capaciteitsmiddelen voor de realisatie van extra plaatsen in het secundair onderwijs zijn dan ook pas toegekend in de loop van 2019 – na de oplevering van de tweede editie van de capaciteitsmonitor in 2018 – en worden gespreid beschikbaar gesteld over de begrotingsjaren 2019, 2020, 2021 en 2022. De meeste projecten voor het secundair onderwijs hebben tot op heden dan ook nog geen extra plaatsen opgeleverd.

2. Bijlage 4 bevat een overzicht van de reguliere subsidieaanvragen voor het gewoon secundair onderwijs in de provincie Antwerpen op de wachtlijst van AGION.

Het GO! beschikt niet over een wachtlijst, maar er zijn gigantische noden. Die noden werden zichtbaar gemaakt door middel van het in kaart brengen van de staat en samenstelling van het GO!-patrimonium. Hieruit blijkt dat bij 1/10de van de gebouwoppervlakte het dak, het buitenschrijnwerk en het sanitair in onaanvaardbare staat verkeren.

Het buitenschrijnwerk en de daken zijn er het slechtst aan toe; bij 40% van de gebouwoppervlakte is een dringende investering in buitenschrijnwerk nodig. Bij de daken is dit 30%.

Het GO! heeft hier jaarlijks 430 miljoen euro voor nodig, of 370 miljoen euro extra t.o.v. de huidige dotatie van 60 miljoen om het patrimonium in behoorlijke staat te brengen.

Die vaststelling staat nog los van de nood aan uitbreiding om de vrije keuze, waartoe het GO! grondwettelijk is gehouden, te garanderen.

Het GO! hanteert bij de prioritering en selectie van bouwprojecten een data-onderbouwd infrastructuurbeleid dat erop gericht is de grootste noden eerst te lenigen.

3. In de vraagstelling wordt verwezen naar de kaartjes op pagina's 36 en 37 van de meta-analyse van de tweede editie van de capaciteitsmonitor in 2018. Deze kaartjes bevatten enkel (een prognose van) de evolutie van de vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs. Op pagina 38 van de capaciteitsmonitor is voor alle duidelijkheid opgenomen dat de vraag 'of de evolutie aan de vraagzijde van die mate is dat er verwachte capaciteitstekorten ontstaan', enkel accuraat beantwoord kan worden door de evolutie aan de vraagzijde af te zetten ten opzichte van het verwachte aanbod aan plaatsen.

Aan de aanbodzijde werd de maximale aanbodcapaciteit in functie van de tweede editie van de capaciteitsmonitor bepaald als de maximale bezetting van de leslokalen. Deze gegevens werden per vestigingsplaats verzameld door een aanbodbevraging van het Departement Onderwijs en Vorming in het voorjaar van 2018. Voor de vestigingsplaatsen in gemeenten die de aanbodbevraging niet invulden werd de maximale capaciteit afgeleid van de feitelijke inschrijvingen¹.

Op basis van de tweede editie van de capaciteitsmonitor zijn – sinds de oplevering ervan in 2018 – reeds 3.199 extra plaatsen in het basisonderwijs en 19.291 extra plaatsen² in het secundair onderwijs gepland. Dit via toewijzing van capaciteitsmiddelen aan concrete projecten op basis van de bis-nota aan de Vlaamse regering van 5 april 2019 betreffende de verdeling van de capaciteitsmiddelen 2019-2021/2022 en de goedkeuring van de lijst geselecteerde capaciteitsprojecten in de verschillende capaciteitsgemeenten.

Gezien de grootte van de verwachte tekorten in het gewoon secundair onderwijs en het belang om hier snel een antwoord op te bieden, is het mijn bedoeling om de komende jaren nog bijkomende capaciteitsmiddelen toe te wijzen en dit naargelang de inschatting van de nog te verwachten lokale behoeften per gemeente of onderwijszone en dus ook voor de provincie Antwerpen.

Aan het regeerakkoord 2019-2024 is alvast een meerjarenplanning voor scholenbouwinvesteringen gekoppeld met daarin volgende bedragen:

Extra investeringen van de Vlaamse regering volgens meerjarenplanning

In miljoen euro	2020	2021	2022	2023	2024	totaal
Scholen (incl. huursubsidies)	25	50	75	145	205	500

¹ Voor de bestaande vestigingsplaatsen waarvoor gemeenten de aanbodbevraging niet hebben ingevuld in 2018 werd de maximale capaciteit bepaald als het ingeschreven aantal leerlingen in februari 2018 verhoogd met 30%.

² Er is in september 2019 een correctie doorgegeven inzake het aantal geplande voor PTS, Provinciale Scholen voor Tuinbouw en Provinciale Middenschool in Mechelen. Er worden 272 extra plaatsen gepland en geen 620 zoals eerder doorgegeven en zoals gecommuniceerd in het betreffende persbericht van 5 april 2019. Het aantal van 620 plaatsen betreft de totale capaciteit in deze school na realisatie van de extra geplande plaatsen. Vandaar een correctie van 19.639 naar 19.291 extra plaatsen.

Ik zal zo snel mogelijk met het departement Onderwijs en Vorming, AGION en het GO! bekijken op welke manier de beschikbare scholenbouwmiddelen, rekening houdende met de capaciteitsproblematiek en de bestaande noden op vlak van onderwijsinfrastructuur, de komende jaren het best ingezet kunnen worden.

Gelet op de klassieke doorlooptijd van een scholenbouwproject (ontwerpfase, aanbesteding,...), zal ik ook nagaan in welke mate de voor capaciteit aan te wenden scholenbouwmiddelen zo snel mogelijk toegewezen kunnen worden aan concrete projecten, opdat er snel bijkomende plaatsen kunnen gecreëerd worden.

BIJLAGEN

1. [L VastgelegdeSubsidie SO Antwerpen februari2020 sinds2015](#)
2. [GO Vastleggingen GIW Antwerpen 2015 2019](#)
3. [Capaciteitsmiddelen SO Antwerpen sinds 2016](#)
4. [L Wachtlijst SO Antwerpen februari2020](#)
5. [VR 2019 0504 DOC. 490 1 BIS Verdeling capaciteitsmiddelen 2019 2021](#)